

LAUDATO SI KRANT

Nieuwsbrief van de parochiekernen Lam Gods, Sint Petrus en Hartebrugkerk over het Laudato Si project in Regio-Zuid.

“Schepping: ons een zorg”

Van de Belhamel Eco-logie en Eco-nomie

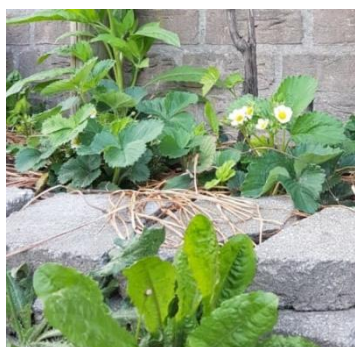
Tussen eco-logie en eco-nomie zitten maar twee letters verschil. Maar die twee letters maken, zo lijkt het, alles uit. *Eco* betekent huis of huishouding, *logos* woord of studie en *nomos* regel of wet. Beiden gaan dus over datzelfde huis, ons gezamenlijke huis.

Als Kardinaal Turkson een bezoek brengt aan een kwetsbare groep mensen zegt hij zoveel als gekomen te zijn om zijn steun te betuigen aan ‘al diegenen die moeten leven in situaties van lijden en kwetsbaarheid, en die vaak worden vergeten, vooral in deze periode van gezondheidsproblemen, sociale en economische noodsituaties’. Hij onderstreept hiermee dat de integrale ontwikkeling van de mens (economie) onlosmakelijk verbonden is met de bescherming van de schepping (ecologie): als we falen in het ene, falen we ook in het andere.

Wat dat concreet betekent? We moeten doen wat we zeggen en waarmaken waarin we geloven. Laudato Si, tussen woord en wet.

Marlène Falke, Pastoraal Werker

Haal de natuur in je tuin!

De natuur heeft *jouw* tuin hard nodig. Volgens Natuurmonumenten, als wij allemaal onze privétuinen natuurlijk inrichten, zullen wij 10 procent meer natuur hebben. En het hoeft niet veel tijd of geld te kosten. Op de website van Natuurmonumenten vind je tips over hoe je de biodiversiteit kan bevorderen. Denk aan het maken van een vijver

of een gat in je schutting zodat egels van de ene naar de andere tuin kunnen. Plant inheemse struiken met bessen voor de vogels en leg de tegels van je tuinpad zo'n 5 centimeter uit elkaar met plantjes er tussen.

Ook op een balkon kan je groenten in een minimoestuin kweken, bloemen voor de bijen planten en een vogelvoederhuis ophangen.

In dit nummer:

Voorwoord door p.w.
Marlène Falke

Haal de natuur in je tuin

Wat zegt de Paus?

Nuttige links

Duurzaamheid en Corona

Programma Laudato Si

Eco-tip van de maand

Wat zegt de Paus?

Citaten uit “Laudato Si”¹

Met moeite erkennen wij dat het functioneren van de natuurlijke ecosystemen voorbeeldig is: de planten synthetiseren voedingsstoffen die de herbivoren voeden; deze voeden op hun beurt de carnivoren, die belangrijke hoeveelheden organisch afval leveren, dat een nieuwe generatie gewassen doet ontstaan.

Nuttige links

Onze Website: <https://rkleiden.nl/laudato-si/>

De tips vind je op de website van Natuurmonumenten: www.natuurmonumenten.nl/tuin. Er is ook een actiekrant die je gratis kunt aanvragen. ¹De integrale tekst van de baanbrekende encycliek “Laudato Si” is te vinden op www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=5000

Duurzaamheid en Corona

Geef de moed niet op!

We waren als Nederlander best aardig op dreef bij het werken aan een groene samenleving. De coronacrisis heeft helaas roet in het eten gegooid. De lucht is tijdelijk schoner door minder vliegtuigen en minder auto's in de spits, maar we gebruiken veel meer plastic handschoenen en mondkapjes en ander beschermingsmateriaal. Ook lees je dat veel bedrijven geen geld meer hebben om groener te worden. Veel mensen hebben minder inkomen en biologische producten en verantwoorde kleren zijn relatief duur. Om moedeloos van te worden? Helemaal niet! De crisis toont aan dat we op de verkeerde weg waren en we moeten dus extra onze best doen. Niet meteen de hele wereld willen verbeteren, maar gewoon zelf een klein stapje zetten. Hoe? Dat leest u elders.

Wilbert van Erp

"Wave of Waste"
(Afvalgolf):
sculptuur voor de
Wereldoceandag
ieder jaar op 8 juni

Compenseer met extra duurzaam gedrag!

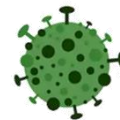
1. Bak of kook zelf en vermijd kant en klaar maaltijden

Sinds de lockdown zijn er in Groot-Brittannië zoveel mensen aan het bakken dat bloem bijna niet meer te kopen is! In Italië herontdekken ze hoe ze thuis brood, pizza's en gebak zelf kunnen maken. Ook in Nederland neemt de populariteit van zelf koken en bakken toe.

2. Koop streekproducten

Een meerderheid van consumenten wereldwijd neemt nu liever lokale producten en diensten af. Ook in Nederland. Door lokale producten te kopen, verminder je het energiegebruik en de uitstoot van broeikasgassen tijdens het transport. Bovendien maakt de korte handelsketen het makkelijker om te weten precies hoe producten worden gemaakt en waar ze vandaan komen.

3. Neem een vakantie in eigen land!

Voor de documentaire
'**Fillet Oh Fish**' ga naar:
www.youtube.com/watch?v=MgrFXN4d1Jc

Eco-tips

Wil je controleren of je vis duurzaam gevangen of gekweekte is? Kijk naar de keurmerken MSC (wilde vis) ASC (gekweekte vis) en gebruik de VISwijzer. Maar denk eraan dat *gekweekte vis* bijna altijd zwaar bevuild is en slecht voor het milieu, je gezondheid en voor de vis zelf. Kijk naar de film '**Fillet Oh Fish**' voor verdere informatie.

Laudato Si Programma Regio-Zuid juni/juli

01 juli

Antoniuskerk

Orde van Franciscaanse Seculieren (OFS)

14-15 uur: Bijeenkomst. Deelname mogelijk na aanmelding via kootleo@hotmail.com

Op TV

Serie "**Dominee of Koopman?**". In de eerste aflevering horen wij hoe Europese en andere buitenlandse bedrijven de zeeën voor Senegal leegvissen: om vismeel te maken als voedsel voor vee en kweekvis die **wij** eten. De natuur en de lokale economie gaan ten onder terwijl wij geld geven om een vluchtelingenstroom te voorkomen. *NPO2 Uitzending gemist.*

Om te lezen

"De acht grote lessen van de natuur" door Gary Ferguson. ISBN 9789025907334. Dit boek toont hoe wij verbonden zijn met alles wat leeft.